

Κυριακή Γ' Λουκά: Το θαύμα της νεκρανάστασης

Άγιο

ς Νικόλαος Βελιμίροβιτς

(Λουκ. ζ' 11-16)

Πολλοί είναι οι άνθρωποι που αυτοτιτλοφορούνται «Σωτήρες της ανθρωπότητας». Ποιος απ' όλους τους όμως θα μπορούσε να φανταστεί πως θα ήταν δυνατό να σώσει ανθρώπους από το θάνατο; Στην ιστορία έχουμε δει πολλούς καταχτητές. Κανέναν τους όμως δε νίκησε το θάνατο. Στη γη γνωρίσαμε πολλούς βασιλιάδες που είχαν εκατομμύρια υποτελείς. Κανέναν τους όμως δεν μπόρεσε να μετρήσει στους υποτελείς του και τους νεκρούς μαζί με τους ζωντανούς.

Κανέννας, εκτός από τον μοναδικό Ένα, τον Κύριο Ιησού Χριστό, Εκείνον που μαζί Του δεν μπορεί να συγκριθεί κανέννας. Δεν είναι μόνο ο Νέος Άνθρωπος. Είναι ο Νέος Κόσμος, ο Δημιουργός Του. Όργωσε τον αγρό ζώντων και νεκρών κι έσπειρε και στους δυό τον καινούργιο σπόρο της ζωής. Οι νεκροί μπροστά Του είναι όπως κι οι ζωντανοί, οι ζωντανοί όπως οι νεκροί. Ο θάνατος δεν είναι εμπόδιο στη βασιλεία Του. Παραμέρισε το εμπόδιο αυτό κι άνοιξε τη βασιλεία Του στην ιστορία, από τον Αδάμ και την Εύα ως τον τελευταίο άνθρωπο που θα γεννηθεί στη γη. Κοίταξε τη ζωή και το θάνατο του ανθρώπου με διαφορετικό τρόπο απ' ότι βλέπουμε εμείς οι θνητοί. Κοίταξε και είδε πως η ζωή δεν τελειώνει με το σωματικό θάνατο, πως η πραγματικότητα του θανάτου για μερικούς ανθρώπους έρχεται πριν από το σωματικό τους θάνατο. Πολλούς ζωντανούς τούς βλέπει στον τάφο, πολλούς νεκρούς σε σώματα ζωντανά. *«Μη φοβηθήτε από των αποκτεννόντων το σώμα, την δε ψυχήν μη δυναμένων αποκτείνειν»* (Ματθ. ι' 28), είπε ο ίδιος στους αποστόλους Του. Ο σωματικός θάνατος δεν συνεπάγεται και τον ψυχικό θάνατο. Αυτός προκαλείται μόνο από τη θανάσιμη αμαρτία πριν ή και κατά το σωματικό θάνατο, ξέχωρα απ' αυτόν.

Με την πνευματική ματιά Του ο Κύριος διαπερνά το χρόνο όπως η αστραπή τα σύννεφα. Οι ζωντανές ψυχές τόσο εκείνων που πέθαναν προ πολλού όσο και αυτών που δε γεννήθηκαν ακόμα εμφανίζονται μπροστά Του. Ο προφήτης Ιεζεκιήλ είδε σε όραμα μια πεδιάδα γεμάτη οστά νεκρών και δεν μπορούσε να κατανοήσει αν τα οστά αυτά θα μπορούσαν να αναζωογονηθούν, ωστόσο του το αποκάλυψε ο Κύριος. *«Υιέ ανθρώπου, ει ζήσεται τα οστέα ταύτα;»*, τον ρώτησε ο Κύριος, *«και είπα· Κύριε Κύριε, συ επίστη ταύτα»* (Ιεζ. λζ' 3). Ο Χριστός δεν έβλεπε νεκρά οστά, αλλά τα ζωντανά πνεύματα που είχαν μέσα τους. Το σώμα και τα οστά του ανθρώπου δεν είναι παρά το περίβλημα κι ο εξοπλισμός της ψυχής. Το περίβλημα αυτό γερνάει και γίνεται σαν φθαρμένο ρούχο. Ο θεός όμως θα το ανακαινίσει και θα ξαναντύσει με αυτό την ψυχή που αναχώρησε.

Ο Χριστός ήρθε για ν' απαλλάξει τον άνθρωπο από τον αρχαίο

φόβο, αλλά και να δημιουργήσει έναν καινούργιο φόβο σ' αυτούς που αμαρτάνουν. Ο αρχαίος φόβος του ανθρώπου ήταν ο σωματικός θάνατος. Ο καινούργιος φόβος είναι ο πνευματικός θάνατος. Και τον φόβο αυτόν ο Χριστός τον ενίσχυσε, τον έκανε πιο δυνατό. Ο φόβος του σωματικού θανάτου οδηγεί τον άνθρωπο στην αναζήτηση βοήθειας απ' αυτόν τον κόσμο. Οι άνθρωποι εγκαθίστανται σ' αυτόν τον κόσμο, σκορπίζονται σ' αυτόν και πιάνονται απ' αυτόν, μόνο και μόνο για να σιγουρέψουν τη μεγαλύτερη δυνατή διαμονή για το σώμα τους, να διανύσουν ένα ταξίδι όσο μεγαλύτερο και αβασάνιστο γίνεται. Ο Κύριος όμως λέει σ' εκείνον που ήταν πλούσιος ολικά αλλά φτωχός πνευματικά: «*Άφρον, ταύτη τη νυκτί την ψυχήν σου απαιτούσιν από σου· α δε ητοιμάσας τίνι έσται;*» (Λουκ. ιβ' 20). Τον άνθρωπο που φροντίζει για το σώμα του αλλά αδιαφορεί για την ψυχή του, ο Κύριος τον αποκαλεί άφρονα, ανόητο. «*Ουκ εν τω περισσεύειν τινί η ζωή αυτού έστιν εκ των υπάρχόντων αυτού*» (Λουκ. ιβ' 15), είπε επίσης ο Κύριος. Σε τι συνίσταται λοιπόν η ζωή του ανθρώπου; Στην εξάρτησή του από το θεό, που ζωοποιεί την ψυχή με το λόγο Του και μαζί με την ψυχή ζωοποιεί και το σώμα.

Με το λόγο Του ο Κύριος ανάστησε κι ανασταίνει ψυχές αμαρτωλές, ψυχές που πέθαναν πριν από το σωματικό θάνατο. Υποσχέθηκε πως θ' αναστήσει τα νεκρά σώματα εκείνων που έχουν ήδη αποβιώσει. Με την άφεση των αμαρτιών, με τα ζωοποιά λόγια Του και με τα τίμια δώρα, το πάναγνο Σώμα και το Αίμα Του, ανέστησε κι ανασταίνει και σήμερα ακόμα νεκρούς. Και θα το κάνει αυτό ως τη συντέλεια του κόσμου. Μας το επιβεβαίωσε αυτό όχι μόνο με λόγια αλλά και με έργα, αφού ανάστησε αρκετούς στη διάρκεια της επίγειας ζωής Του, καθώς και με την Ανάστασή Του. «*Αμήν λέγω υμίν ότι έρχεται ώρα, και νυν έστιν, ότε οι νεκροί ακούσονται της φωνής του υιού του θεού, και οι ακούσαντες ζήσονται*» (Ιωάν. ε' 25). Πολλοί νεκροί άκουσαν τη φωνή του Υιού του θεού και αναστήθηκαν. Ένα τέτοιο παράδειγμα έχουμε από το σημερινό ευαγγέλιο.

***

Εκείνον τον καιρό ο Ιησούς «*επορεύετο εις πόλιν καλουμένην*

Ναΐν και συνεπορεύοντο αυτώ οι μαθηταί αυτού ικανοί και όχλος πολύς» (Λουκ. ζ' 11). Το περιστατικό αυτό έγινε λίγο μετά τη θαυματουργική θεραπεία του δούλου του Ρωμαίου εκατόνταρχου στην Καπερναούμ. Ο Κύριος είχε σφοδρή επιθυμία και βιαζόταν να κάνει όσο το δυνατό περισσότερα καλά έργα και να δώσει έτσι υπέροχο παράδειγμα στους πιστούς Του. Μ' αυτόν το σκοπό ξεκίνησε από την Καπερναούμ με κατεύθυνση το όρος Θαβώρ. Εκεί, πέρα από το όρος, στις πλαγιές του όρους Ερμών, βρίσκεται ως τις μέρες μας η Ναΐν, που κάποτε ήταν οχυρωμένη πόλη. Ο Κύριος ταξίδευε με τη συνοδεία πολλών μαθητών και πλήθους λαού. Είχαν δει όλοι τους πολλά θαύματα στην Καπερναούμ κι έλπιζαν να δουν και ν' ακούσουν περισσότερα, γιατί τα θαύματα του Χριστού δεν είχαν ακουστεί ως τότε στον Ισραήλ, ενώ τα λόγια Του ήταν σαν ποτάμια που έρρεαν μέλι και γάλα.

«Ως δε ήγγισε τη πύλη της πόλεως, και ιδού εξεκομίζετο τεθνηκώς υιός μονογενής τη μητρί αυτού, και αυτή ην χήρα, και όχλος της πόλεως ικανός ην συν αυτή» (Λουκ. ζ' 12). Ο Κύριος μόλις είχε προσεγγίσει την πύλη της πόλης μαζί με το πλήθος που τον ακολουθούσε, όταν συνάντησε μια πομπή να βγαίνει από την πόλη, συνοδεύοντας ένα νεκρό παιδί. Έτσι συναντήθηκαν ο Κύριος με το δούλο. Ο χορηγός της ζωής συνάντησε το νεκρό. Ο νεκρός ήταν ένα νεαρό παιδί, όπως βλέπουμε από τη διήγηση, ότι ο Κύριος τον παρέδωσε στη μητέρα του, αφού τον επανέφερε στη ζωή. Η μητέρα του παιδιού πρέπει να προερχόταν από πλούσια κι επιφανή οικογένεια, όπως φαίνεται από το μεγάλο πλήθος που την συνόδευε στην κηδεία.

«Και ιδών αυτήν ο Κύριος εσπλαγχνίσθη επ' αυτή και είπεν αυτή· μη κλαίε» (Λουκ. ζ' 13). Το μεγάλο πλήθος που συνόδευε τη χήρα φαίνεται πως τό 'κανε για χάρη της, λόγω της κοινωνικής της θέσης, αλλά και για το ισχυρό χτύπημα που δέχτηκε με το θάνατο του μοναχογιού της. Η θλίψη των ανθρώπων γύρω της πρέπει να ήταν πολύ μεγάλη. Κι αυτό πρέπει να έκανε μεγαλύτερη τη θλίψη της μητέρας και αύξησε τα δάκρυα απόγνωσης και τον οδυρμό της. Αν κι αναζητούμε άλλους για να μοιραστούν τη θλίψη μας, όταν ο θάνατος αποσπά βίαια κάποιον δικό μας άνθρωπο, η

συμμετοχή τους συνεισφέρει πολύ λίγο στο να μειώσει τη θλίψη και τον πόνο μας. Όταν η αδυναμία παρηγορεί την αδυναμία, τότε κι η παρηγοριά θά 'ναι αδύναμη. Όλοι όσοι παραστέκονται σ' ένα νεκρό σώμα, κυριεύονται από ένα περίεργο συναίσθημα που δύσκολα εξωτερικεύεται. Κι αυτό είναι η ντροπή. Οι άνθρωποι όχι μόνο φοβούνται το θάνατο, αλλά και ντρέπονται γι' αυτό. Η ντροπή αυτή είναι απόδειξη – πολύ μεγαλύτερη από το φόβο – πως ο θάνατος είναι συνέπεια της αμαρτίας του ανθρώπου. Όπως ο άρρωστος άνθρωπος ντρέπεται ν' αποκαλύψει στο γιατρό τις κρυφές πληγές του, έτσι κι όσοι έχουν συνείδηση ντρέπονται τη θνητότητά τους. Η ντροπή αυτή για το θάνατο μας οδηγεί στην απόδειξη της αθάνατης καταγωγής μας και του αθάνατου προορισμού μας. Τα ζώα όταν πεθαίνουν κρύβονται μακριά, σα να νιώθουν ντροπή που είναι θνητά. Φανταστείτε πόση είναι η ντροπή εκείνων που είναι πνευματικά καλλιεργημένοι!

Σε τι χρησιμεύουν όλα τα κλάματα και τα μοιρολόγια μας, όλη η ματαιότητά μας, όλες οι τιμές και οι δόξες μας, την ώρα που νιώθουμε ότι κομματιάζεται το επίγειο δοχείο όπου κατοικήσαμε όσο ζούσαμε; Μας κατέχει ντροπή τόσο για το εύθραυστο του δοχείου μας όσο και για την άφρονα ματαιότητα με την οποία γεμίσαμε τη ζωή μας. Σε τι χρησιμεύει να το κρύβουμε; Η ντροπή μας κατέχει λόγω της βρωμιάς που γεμίσαμε το γήινο σαρκίο μας και που εξέρχεται μετά το θάνατό μας, όχι μόνο προς τη γη αλλά και προς τον ουρανό. Η ουσία του πνεύματος δεν αναδίδει ούτε άρωμα ούτε δυσοσμία στο σώμα μας. Ανάλογα με την ποιότητά μας ως ανθρώπων και με τα υλικά που έχουμε σωρεύσει μέσα μας όσο ζούμε, αναδίδουμε το άρωμα του ουρανού ή τη βρωμιά της αμαρτίας.

Ο Κύριος έχει αγάπη και ανοχή γι' αυτούς που βρίσκονται σε απόγνωση. Αυτό το διαπιστώνουμε συχνά στις αδυναμίες των ανθρώπων. *«Ιδών δε τους όχλους εσπλαγχνίσθη περί αυτών, ότι ήσαν εκλελυμένοι και ερριμένοι ως πρόβατα μη έχοντα ποιμένα»* (Ματθ. θ' 36). Όταν τα πρόβατα βλέπουν τον ποιμένα δεν λιποψυχούν, ούτε και σκορπίζονται. Αν οι άνθρωποι είχαν το θεό πάντα μπροστά στα μάτια τους δε θα λιποψυχούσαν, ούτε και θα

σκορπίζονταν. Μερικοί όμως τον βλέπουν, άλλοι τον αναζητούν για να τον δουν, ενώ άλλοι είναι τυφλοί ή εμπαίζουν εκείνους που ψάχνουν για να τον δουν. Έτσι οι άνθρωποι λιποψυχούν, διασκορπίζονται, γίνεται ο καθένας οδηγός στον εαυτό του κι ακολουθεί το δικό του δρόμο.

Αν οι άνθρωποι είχαν έστω και το μισό φόβο για τον πανταχού παρόντα θεό, απ' αυτόν που έχουν για το θάνατο, δε θα φοβούνταν τον τελευταίο. Και μάλιστα δε θα γνώριζαν το θάνατο σ' αυτόν τον κόσμο. Στην περίπτωση μας ο Κύριος ένιωσε ιδιαίτερη συμπάθεια για τη θλιμμένη μητέρα και γι' αυτό της είπε: *μη κλαίε*. Κοίταξε βαθιά μέσα στην ψυχή της και διάβασε όλα όσα γίνονταν εκεί. Ο σύζυγός της είχε πεθάνει, δεν είχε σύντροφο. Τώρα πέθανε κι ο μοναχογιός της και βρέθηκε ολομόναχη. Πού ήταν ο ζωντανός θεός; Μπορεί να νιώθει μόνος του κανείς όταν έχει συντροφιά το θεό; Μπορεί ο αληθινός άνθρωπος να βρει καλλίτερη συντροφιά, πιο εγκάρδια, από τη συντροφιά του θεού; Δεν είναι πιο κοντά μας ο θεός ακόμα κι από τον πατέρα και τη μητέρα μας, από τους αδελφούς και τις αδελφές μας, από τους γιους και τις θυγατέρες μας; Μας δίνει παιδιά κι ύστερα μας τα παίρνει, μα δε μας εγκαταλείπει. Το μάτι Του δεν κουράζεται να μας παρακολουθεί, ούτε κι η αγάπη Του για μας έχει αλλοιωθεί. Όλη η δυσοσμία του θανάτου μας βοηθάει να προσκολληθούμε περισσότερο στο θεό, τον ζώντα θεό.

Μη κλαίε! Ο Κύριος προσπαθεί να παρηγορήσει την απαρηγόρητη μητέρα. Αυτό το λέει Εκείνος που δε σκέφτεται, όπως πολλοί από μας, πως η ψυχή του νεκρού αγοριού κατεβαίνει στον τάφο, μαζί με το νεκρό σώμα του. Το λέει Εκείνος που γνωρίζει αυτά που αφορούν στην ψυχή του νεκρού αγοριού, που κρατά την ψυχή αυτή στη δική Του εξουσία. Κι εμείς παρηγορούμε αυτούς που θρηνούν με τα ίδια λόγια, αν κι οι καρδιές μας είναι γεμάτες δάκρυα.

Εκτός από τη συμπάθειά μας όμως νιώθουμε αδύναμοι να προσθέσουμε οτιδήποτε άλλο σ' εκείνους που θρηνούν. Η δύναμη του θανάτου έχει τόσο πολύ ξεπεράσει τη δύναμή μας, ώστε σερνόμαστε σαν έντομα στη σκιά του. Και καθώς γεμίζουμε τον τάφο και σκεπάζουμε το νεκρό με χώμα, νιώθουμε πως

ενταφιάζουμε μαζί κι ένα μέρος από τον εαυτό μας μέσα στο νεκρικό σκοτάδι του τάφου.

Ο Κύριος δεν είπε *μη κλαίει* στη γυναίκα για να δείξει πως δεν πρέπει να κλαίμε για τους νεκρούς. Ο ίδιος δάκρυσε για το Λάζαρο (βλ. Ιωάν. ια' 35). Θρήνησε προκαταβολικά γι' αυτούς που θα υπόφεραν με την πτώση της Ιερουσαλήμ (βλ. Λουκ. ιθ' 41-44). Τέλος μακάρισε αυτούς που πενθούν, «*ότι αυτοί παρακληθήσονται*» (Ματθ. ε' 4). Τίποτα δεν ηρεμεί και δεν καθαρίζει τόσο, όσο τα δάκρυα.

Στην ορθόδοξη μεθοδολογία της σωτηρίας, τα δάκρυα είναι ανάμεσα στα πρώτα μέσα κάθαρσης της ψυχής, της καρδιάς και του νου. Όχι μόνο πρέπει να κλαίμε για τους νεκρούς, αλλά και για τους ζωντανούς και ιδιαίτερα για τον εαυτό μας, όπως συνέστησε ο Κύριος στις γυναίκες της Ιερουσαλήμ: «*θυγατέρες Ιερουσαλήμ, μη κλαίετε επ' εμέ, πλην εφ' εαυτάς κλαίετε και επί τα τέκνα υμών*» (Λουκ. κγ' 28).

Υπάρχει όμως μια διαφορά από δάκρυα σε δάκρυα. Ο απόστολος Παύλος συμβουλεύει τους θεσσαλονικείς: «*ίνα μη λυπήσθε καθώς και οι λοιποί οι μη έχοντες ελπίδα*» (Α' Θεσο. δ' 13). Δεν πρέπει να θλιβόμαστε όπως οι ειδωλολάτρες κι οι άθεοι, που κλαίνε τους νεκρούς τους σα να χάθηκαν εντελώς. Οι χριστιανοί δεν πρέπει να κλαίνε τους νεκρούς σαν χαμένους αλλά σαν αμαρτωλούς. Η θλίψη τους επομένως πρέπει να συνοδεύεται με προσευχές στο θεό για να συχωρήσει τις αμαρτίες του αποβιώσαντα και να τον ελεήσει, να τον οδηγήσει στην ουράνια βασιλεία Του.

Ο χριστιανός πρέπει να κλαίει και να θρηνεί επίσης για τον εαυτό του, για τις αμαρτίες του. Κι όσο πιο συχνά το κάνει αυτό τόσο καλύτερα. Όχι να συμπεριφέρεται σαν κι' αυτούς που δεν πιστεύουν στο θεό και δεν ελπίζουν στο έλεός Του και στην αιώνια ζωή.

Όταν τα δάκρυα έχουν το χριστιανικό αυτό νόημα κι αυτή τη χρήση, τότε γιατί ο Κύριος είπε στη μητέρα του νεκρού

αγοριού *μη κλαίε*; Εδώ είναι άλλη περίπτωση. Η γυναίκα έκλαιγε σαν κι αυτούς που δεν έχουν ελπίδα. Δεν έκλαιγε για τις αμαρτίες του παιδιού της ούτε και για τις δικές της. Έκλαιγε για τη σωματική απώλεια, για το χαμό και την ολοκληρωτική εξαφάνιση του παιδιού, για τον αιώνιο αποχωρισμό της απ' αυτό. Εκεί όμως βρισκόταν ο Υιός του Θεού, ο Κύριος ζώντων και νεκρών. Δεν είχε λοιπόν λόγο να κλαίει μπροστά Του, όπως δεν έχει λόγο και να νηστεύει κανείς όταν ο Κύριος είναι παρών. Όταν οι Φαρισαίοι κατηγόρησαν τον Κύριο πως οι μαθητές Του δε νήστευαν, όπως ο Ιωάννης, τους απάντησε: «*Μη δύνασθε τους υιούς του νυμφώνος, εν ω ο νυμφίος μετ' αυτών εστι, ποιήσαι νηστεύειν;*» (Λουκ. ε' 34). Με τον ίδιο τρόπο λοιπόν, μπορεί να θρηνεί κάποιος όταν βρίσκεται μαζί του ο Ζωοδότης, που στη βασιλεία Του δεν υπάρχουν νεκροί, αλλ' όλοι είναι ζωντανοί;

Η θλιμμένη χήρα όμως δε γνώριζε ούτε το Χριστό ούτε τη δύναμη του Θεού. Θρηνούσε το μοναχογιό της χωρίς ελπίδα, όπως όλοι οι Ιουδαίοι τότε, που είτε δεν είχαν ολότελα πίστη στην ανάσταση των νεκρών είτε την είχαν χάσει.

Σ' αυτήν την ανώφελη λόγω άγνοιας θλίψη της, ο Κύριος ανταποκρίθηκε με τα λόγια: *Μη κλαίε!* Δεν της είπε να μην κλάψει με την έννοια που το κάνουν πολλοί σήμερα, που εννοούν: «Μην κλαίς! Τα δάκρυά σου δε θα τον φέρουν πίσω. Αυτή είναι η μοίρα. Όλοι τον ίδιο δρόμο θ' ακολουθήσουμε». Αυτή που δίνουμε εμείς είναι μια απαρηγόρητη παρηγοριά. Δεν παρηγορεί κανέναν, είτε την δίνει κανείς είτε την παίρνει. Άλλο πράγμα σκεφτόταν ο Χριστός όταν έλεγε *μη κλαίε*. Ήθελε να πει: Μην κλαίς, γιατί Εγώ είμαι εδώ. Είμαι ο ποιμένας όλων των προβάτων. Κανένα πρόβατο δεν μπορεί να κρυφτεί από Εμένα, δε γίνεται να μη γνωρίζω που βρίσκεται. Ο γιος δεν πέθανε με τον τρόπο που νομίζεις εσύ. Μόνο η ψυχή του έφυγε από το σώμα. Εγώ έχω εξουσία στην ψυχή του, όπως και στο σώμα του. Λόγω της θλίψης σου, που προέρχεται από άγνοια και απιστία τόσο τη δική σου όσο κι εκείνων που βρίσκονται γύρω σου, θα ενώσω ξανά την ψυχή του παιδιού με το σώμα του και θα τον ξαναφέρω στη ζωή. Και θα το κάνω αυτό όχι τόσο για δική του χάρη όσο για σένα και για

τους δικούς σου, για να πιστέψετε πως ο θεός είναι ζωντανός και παρακολουθεί όλους τους ανθρώπους. Για να βεβαιωθείτε πως Εγώ είμαι ο Μεσσίας που ήρθε, ο Σωτήρας του κόσμου».

Μ' αυτήν την έννοια είπε στη μητέρα ο Κύριος *μη κλαίε!* Και μετά απ' αυτό προχώρησε στο έργο.

«Και προσελθών ήψατο της σορού, οι δε βαστάζοντες έστησαν, και είπε· νεανίσκε, σοι λέγω, εγέρθητι» (Λουκ. ζ' 14). Το άγγιγμα των νεκρών ή των πραγμάτων που βρίσκονταν κοντά του απαγορευόταν από τους Ιουδαίους, γιατί λογαριαζόταν ακάθαρτο. Η καθιέρωση αυτή είχε νόημα τότε που ο θεός και η ανθρώπινη ζωή ήταν περισσότερο σεβαστά στον Ισραήλ από οτιδήποτε άλλο. Όταν όμως η πραγματική ευλάβεια προς το θεό μειώθηκε, όπως κι ο σεβασμός για την ανθρώπινη ζωή, τότε πολλές εντολές, ανάμεσά τους κι αυτή για το άγγιγμα των νεκρών, έγιναν δεισιδαιμονίες και κέρδισαν προτεραιότητα από τις μέγιστες εντολές του θεού. Σ' αυτήν την περίπτωση, για παράδειγμα, ανήκαν η περιτομή και η αργία του Σαββάτου. Το πνεύμα των εντολών αυτών χάθηκε και στη θέση του έμεινε το πνεύμα μιας θεοποίησης της βερμπαλιστικής μορφής του Νόμου.

Ο Χριστός αποκατέστησε το πνεύμα και τη ζωή των νόμων αυτών. Οι καρδιές των αρχόντων του λαού όμως, των τηρητών του Νόμου, είχαν τόσο πολύ σκοτιστεί και σκληρυνθεί, ώστε αναζητούσαν να θανατώσουν το Χριστό επειδή θεράπευε τους αρρώστους το Σάββατο. Γι' αυτούς η τήρηση της αργίας του Σαββάτου άξιζε περισσότερο από τον άνθρωπο, περισσότερο κι από τον ίδιο τον Υιό του θεού. Ο Κύριος δεν αντιδρούσε στην οργή των πρεσβυτέρων. Συνέχισε ν' αξιοποιεί κάθε ευκαιρία για να τονίσει πως η ανθρώπινη ζωή και η σωτηρία της ψυχής αξίζουν περισσότερο από τις νεκρές παραδόσεις και τα έθιμα. Το ίδιο προσπάθησε να κάνει και στη συγκεκριμένη περίπτωση. Παραβίασε το Νόμο και άγγιξε το φέρετρο όπου κείτονταν το νεκρό παιδί. Το θαύμα της νεκρανάστασης που έκανε ο Χριστός σ' αυτήν την περίπτωση όμως ήταν τόσο αποστομωτικό, ώστε οι απορημένοι Ιουδαίοι πρεσβύτεροι δεν τόλμησαν ν' ανοίξουν το στόμα τους και να διαμαρτυρηθούν.

Νεανίσκε, σοι λέγω, εγέρθητι! Ο Κύριος έδωσε την εντολή στο νεκρό παιδί στο όνομά Του, είπε σοι λέγω, όχι όπως οι προφήτες Ηλίας και Ελισαίος, που προσευχήθηκαν στο θεό και του ζήτησαν ν' αναστήσει τους νεκρούς. Εκείνοι ήταν δούλοι του θεού, ο Ιησούς όμως ήταν ο μονογενής Υιός Του. Με τη θεϊκή εξουσία που είχε ο Κύριος έδωσε εντολή στο παιδί να σηκωθεί και να ξαναγυρίσει στη ζωή. Σοι λέγω! Με τα λόγια αυτά που δεν είχε χρησιμοποιήσει ο Κύριος σε άλλη περίπτωση ανάστασης νεκρού, ήθελε να δείξει και να ξεκαθαρίσει πως έκανε το έργο αυτό μόνο με τη δική Του δύναμη. Ήθελε να δείξει μ' αυτό το θαύμα πως έχει εξουσία και στους νεκρούς, όπως στους ζωντανούς. Το θαύμα αυτό δεν έγινε με την πίστη της μητέρας του παιδιού, όπως στην περίπτωση της ανάστασης της κόρης του Ιαείρου. Αλλά και κανένας στην πομπή της κηδείας δεν περίμενε να δει τέτοιο μεγάλο θαύμα, όπως και στην περίπτωση της Ανάστασης του Λαζάρου. Όχι, το θαύμα αυτό δεν έγινε λόγω της δικής της πίστης ούτε κι από την αναμονή κάποιων, αλλ' αποκλειστικά από το δυναμικό λόγο του Κυρίου Ιησού.

«Και ανεκάθισεν ο νεκρός και ήρξατο λαλείν, και έδωκεν αυτόν τη μητρί αυτού» (Λουκ. ζ' 15). Το πλάσμα άκουσε τη φωνή του Δημιουργού και υπάκουσε την εντολή Του. Η ίδια θεϊκή δύναμη που παλιά έδωσε πνοή ζωής στον πηλό κι από τον πηλό έγινε ο άνθρωπος, τώρα έδινε πνοή και ξανάφερνε στη ζωή στο νεκρό παιδί. Έκανε πάλι το αίμα να κυκλοφορεί, τα μάτια να βλέπουν, τ' αυτιά ν' ακούν, τη γλώσσα να μιλάει, τα κόκκαλα και το σώμα να κινούνται. Εκεί που βρισκόταν η ψυχή του νεκρού παιδιού άκουσε τη φωνή του Κυρίου Της και γύρισε αμέσως στο σώμα της, υπακούοντας στην εντολή Του.

Ο υποτελής άκουσε τη φωνή του Βασιλιά κι ανταποκρίθηκε. Το παιδί ανακάθησε στο φέρετρο και ήρξατο λαλείν. Γιατί άρχισε αμέσως να μιλάει; Για να μη νομίσουν οι άνθρωποι πως αυτό ήταν κάποιο μαγικό δράμα ή πως κάποιο φάντασμα μπήκε στο σώμα του νεκρού παιδιού και τον ανασήκωσε στο φέρετρο. Έπρεπε ν' ακούσουν όλοι τα λόγια του αναστημένου παιδιού, ώστε να μη μείνει η παραμικρή αμφιβολία πως ήταν πραγματικά το ίδιο το

παιδί κι όχι κάποιος άλλος μέσα του.

Για τον ίδιο λόγο ο Κύριος πήρε το παιδί από το φέρετρο και έδωκεν αυτόν τη μητρί αυτού, το παρέδωσε στη μητέρα του. Όταν η μητέρα κατάλαβε τι έγινε και πήρε το παιδί στην αγκαλιά της, τότε απαλλάχτηκαν κι εκείνοι που ήταν στην πομπή από το φόβο και την αμφιβολία. Ο Χριστός πήρε από το χέρι το παιδί και το έδωσε στη μητέρα του για να της δείξει πως της το έδινε χάρισμα τώρα, όπως κι όταν το γεννούσε. Η ζωή είναι δώρο του Θεού. Ο Θεός δίνει ζωή σε κάθε άνθρωπο με το δικό Του χέρι. Δε διστάζει να πάρει κάθε πλασμένο άνθρωπο χωριστά από το χέρι και να τον στείλει σ' αυτήν την επίγεια, την πρόσκαιρη ζωή. Ο Κύριος λοιπόν πήρε και το παιδί που ανάστησε και το έδωσε στη μητέρα του για να της δείξει πως δεν της είπε μη κλαίε μάταια. Όταν της το είπε αυτό είχε κατά νου να την παρηγορήσει, όχι μόνο με τα λόγια αυτά, που η θλιμμένη μητέρα θα τα είχε ακούσει ίσως κι από πολλούς γνωστούς της, αλλά και με μια πράξη που είχε σαν αποτέλεσμα μια απρόβλεπτη και τέλεια παρηγοριά.

Τελικά ο Κύριος το έκανε αυτό για να διδάξει και μας πως, όταν κάνουμε ένα καλό έργο, πρέπει να το κάνουμε όσο μπορούμε προσωπικά, προσεχτικά και με την καρδιά μας, όχι μέσω άλλων, απρόσεχτα και βαριεστημένα. Προσέξτε πόση αγάπη και στοργή υπάρχει σε κάθε λέξη και κάθε κίνηση του Κυρίου μας! Σ' αυτήν την περίπτωση, όπως και σ' όσες ανάλογες προηγήθηκαν ή ακολούθησαν, δείχνει πως όχι μόνο είναι τέλειο κάθε χάρισμα και δώρο του Θεού, αλλά κι ο τρόπος που τα δίνει είναι επίσης τέλειος.

«Έλαβε δε φόβος πάντας και εδόξαζον τον θεόν, λέγοντες ότι προφήτης μέγας εγήγερται εν ημίν, και ότι επεσκέψατο ο θεός τον λαόν αυτού» (Λουκ. ζ' 16). Με την προσεχτική συμπεριφορά Του προς το παιδί και τη μητέρα του ο Κύριος κατόρθωσε να διώξει το φόβο για τέρατα και μαγείες, ο φόβος όμως εξακολουθούσε να υπάρχει μέσα τους. Αλλά ο φόβος αυτός ήταν καλός, γιατί ήταν φόβος Θεού και προκαλούσε τη δοξολογία στο Θεό. Ο λαός ονόμασε το Χριστό μεγάλο προφήτη που ο Θεός είχε

υποσχεθεί από παλιά πως θα στείλει στον Ισραήλ (βλ. Δευτ. ιη' 18). Ο λαός δεν μπορούσε να κατανοήσει ακόμα πως ο Χριστός ήταν Υιός του Θεού. Ήταν καλό όμως που το πνεύμα τους, που ήταν σκοτισμένο και καταπιεσμένο από ξένους κατακτητές, μπορούσε να βλέπει το Χριστό ως μεγάλο προφήτη. Αν οι πρεσβύτεροι του λαού στην Ιερουσαλήμ, που είχαν δει τα πολυάριθμα θαύματα του Χριστού, είχαν φτάσει σ' αυτό το σημείο κατανόησης που είχαν οι απλοί αυτοί άνθρωποι, θα είχαν γλιτώσει από τα φοβερά εγκλήματα της καταδίκης και του θανάτου του Υιού του Θεού. Ο καθένας όμως ενεργεί όπως εκείνος θεωρεί φυσικό, ακολουθεί το δικό του πνεύμα και τη δική του καρδιά. Ο Χριστός επανέφερε το νεκρό στη ζωή, ενώ οι Ιουδαίοι πρεσβύτεροι αφαίρεσαν τη ζωή από τον Ζώντα. Εκείνος αγαπούσε τον άνθρωπο, αυτοί ήταν δολοφόνοι των ανθρώπων – και του Θεού.

Εκείνος ήταν θαυματουργός καλών έργων, αυτοί ήταν εκτελεστές εγκλημάτων. Στο τέλος όμως οι κακούργοι πρεσβύτεροι δεν μπόρεσαν να πάρουν άλλη ζωή, εκτός από τη δική τους. Όλοι οι προφύτες που είχαν θανατωθεί, ζούσαν παντοτινά με το Θεό και με ανθρώπους, ενώ οι φονευτές κρύβονταν σαν φίδια στη σκιά των προφητών αυτών από γενιά σε γενιά και δέχονταν από κάθε γενιά την κατάκριση και το ανάθεμα. Έτσι λοιπόν, με το θάνατο του Χριστού δεν σκότωσαν Εκείνον, αλλά τον εαυτό τους.

***

Εκείνος που ανήστησε τόσο εύκολα εκ νεκρών άλλους, ανήστησε και τον εαυτό Του. Φανερώθηκε στον ουρανό και στη γη ως μέγιστο Φως, που όσο φαίνεται πως σβήνει, μετά αστράφτει και λάμπει πολύ περισσότερο. Σ' αυτό το φως ζούμε όλοι, αναπνέουμε και ευφραινόμαστε. Το Φως αυτό θ' αποκαλυφθεί και πάλι και μάλιστα σύντομα, σε νεκρούς και ζωντανούς. Αυτό θα γίνει όταν ο Κύριος Ιησούς έρθει στη συντέλεια του κόσμου και της ιστορίας για ν' αναστήσει τους νεκρούς από τους τάφους και να κρίνει όλους τους ανθρώπους, άντρες και γυναίκες, που έζησαν στη γη από τον Αδάμ ως το τέλος του κόσμου. Τότε θ' αποδειχτεί για μια ακόμα φορά και μάλιστα στην πληρότητά της, η αλήθεια των λόγων του Σωτήρα μας: «*Αμήν λέγω υμίν ότι έρχεται ώρα, και*

νυν εστιν, ὅτε οἱ νεκροὶ ἀκούσονται τῆς φωνῆς τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ οἱ ἀκούσαντες ζήσονται» (Ἰωάν. ε' 25). Το θαῦμα τῆς ἀνάστασης τοῦ υἱοῦ τῆς χήρας στὴ Ναΐν ἔγινε τόσο ἀπὸ ἀγάπη γιὰ τὴ θλιμμένη μάνα, ὅσο καὶ γιὰ νὰ ἐνισχύσει τὴν πίστη στὴν ἔσχατη καὶ καθολικὴ ἀνάσταση, στὸ θαῦμα τῶν θαυμάτων, στὴν κρίση τῶν κρίσεων, στὴ χαρὰ κάθε χαράς.

Δόξα καὶ αἶνος στὸν Κύριο Ἰησοῦ Χριστό, μαζί με τὸν Πατέρα καὶ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, τὴν ὁμοούσια καὶ ἀδιαίρετη Τριάδα, τώρα καὶ πάντα καὶ στους αἰῶνες τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

(Ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸ βιβλίο «ΚΥΡΙΑΚΟΔΡΟΜΙΟ Β' – ΟΜΙΛΙΕΣ Ε' Ἁγίου Νικολάου Βελιμίροβιτς», Ἐπιμέλεια – Μετάφραση: Πέτρος Μπότσης, Ἀθήνα 2013)